

СЕТА И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Министерство на икономиката

Дирекция „Външноикономическа политика“

Дияна Найденова

Кирил Юруков

CETA – Comprehensive economic and trade agreement

➤ Значение:

- Канада е 12 най-голям партньор на ЕС (1.7%), ЕС е втория за Канада след САЩ (9.8%)
- Търговия със стоки в обем на 58,8 млрд. евро
- Търговия с услуги – 26,9 млрд. евро
- Инвестиции – 258 млрд. в Канада, 142,6 млрд. в ЕС

➤ Хронология:

- Преговорите започват през 2009 г.
- Допълнителен мандат след ДФЕС през 2012 г.
- Политически пробив през 2013 г.
- Приключване на преговорите - 26 септември 2014
- Подписване на 30 октомври 2016 г.
- Временно прилагане от 17 февруари 2017 г.

Очаквани ползи

- Увеличение на реалните доходи:
 - 11,6 млрд. евро за ЕС
 - 8,2 млрд. евро за Канада

- Нарастване на износа:
 - 24,3% за ЕС (17 милиарда евро)
 - 20,6% за Канада (8,6 милиарда евро)

- Разпределение на ползите:
 - 50% от либерализирането на търговията с услуги
 - 25% от премахването на мита
 - 25% от премахването на нетарифни пречки - 2,9 млрд. евро за ЕС и 1,7 млрд. евро за Канада

Очаквани ползи

- 99,6 % премахване на митата = 470 млн. евро на година за ЕС
- 12 млрд. евро увеличение в БВП на ЕС
- 5,8 млрд. евро от търговия с услуги
- Защита на инвестициите на компаниите от ЕС
- Участие в обществени поръчки
- Защита на ЕС – ГО, стандарти за околна среда и труд

Обхват и съдържание

СЕТА съдържа разпоредби и ангажименти относно:

- Търговия със стоки
- Търговия с услуги
- Защита на интелектуалната собственост
- Правила – за произход, улесняване на търговията, конкуренция и т.н.
- Инвестиции и защита на инвестиции
- Търговия и устойчиво развитие (труд и околна среда)
- Регулаторно сътрудничество – оценка на съответствието

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ

- Всички индустриални стоки до 7 година
- Селскостопански стоки:
 - 91,5 % от вносните мита в Канада
 - 93,8% от вносните мита в ЕС
- Тарифни квоти за най-чувствителните селскостопански стоки:
 - Сирене и млечни продукти за внос в Канада
 - Говеждо, свинско и консервирана царевица за внос в ЕС
- Няма да се либерализират:
 - Пилешко и пуешко месо, яйца и яйчени продукти

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ

Тарифни квоти:

- Внос в Канада:
 - Млечни продукти и сирена
 - Текстилни продукти

- Внос в ЕС:
 - Говеждо месо - 45 838 тона, 0,6 % от потреблението в ЕС;
 - Свинско месо - 75 000 тона, 0,4 % от потреблението в ЕС
 - Сладка царевица
 - Скариди

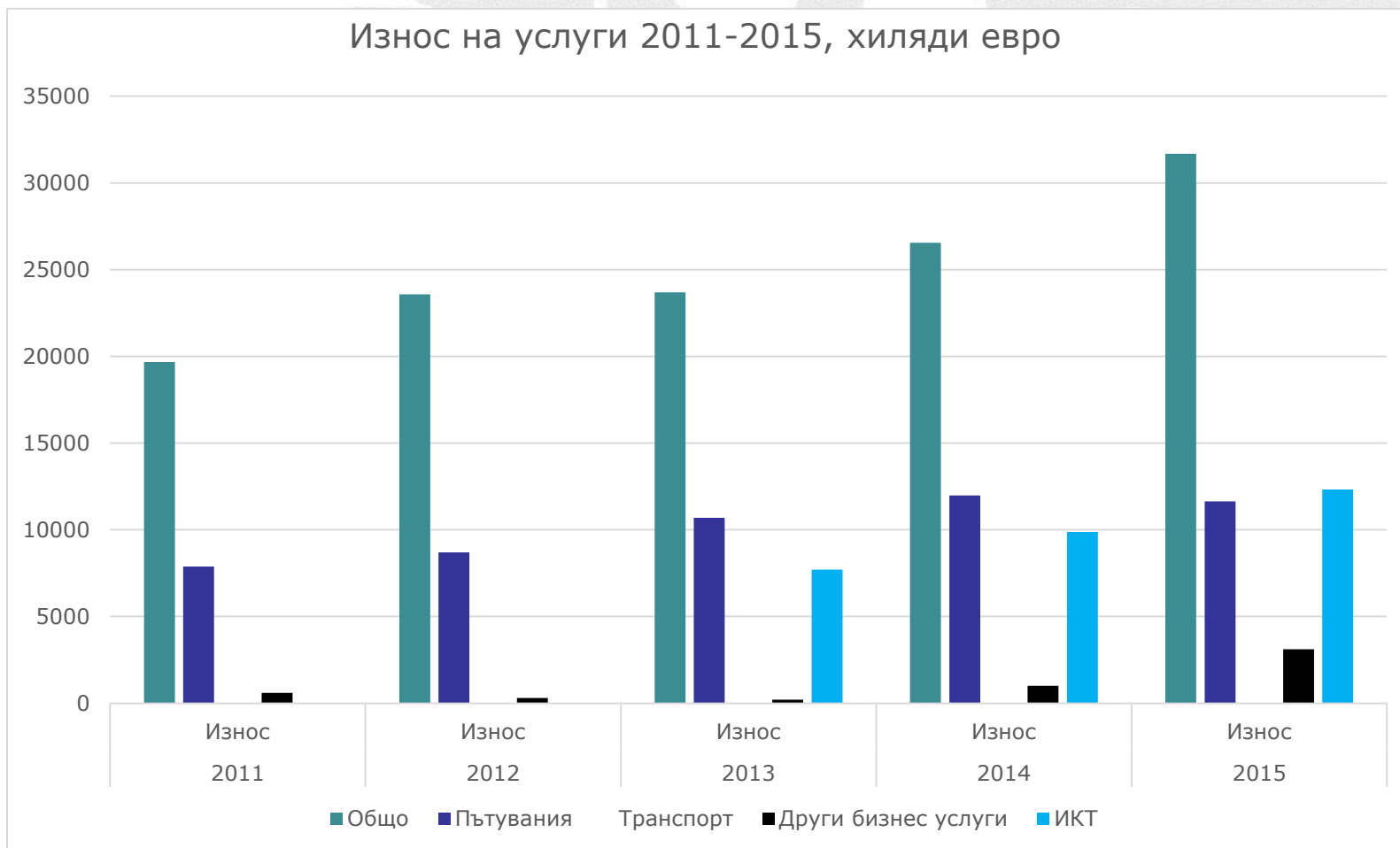

Търговия с услуги

- Поети ангажменти по всички икономически сектори и дейности (Анекси 1 и 2)
- Ограничения на чувствителни сектори – 44 резерви на национално ниво
- Обществените услуги са напълно изключени от обхвата
- Здравеопазването, социалните дейности и образованието не са обвързани
- Гарантира се правото на държавите да регулират в обществен интерес

Двустранна търговия с услуги

Регулаторно сътрудничество

- Regulatory Cooperation Forum:
 - Обмяна на информация и опит между регулаторите
 - Предоставя помощ и прави предложения към регулаторите
 - Не одобрява или преглежда законодателство

- Оценка на съответствието:
 - Правят я регулаторите
 - Съкращава разходите
 - Техническа оценка в ЕС дава право за износ в Канада
 - **Електрическо оборудване, играчки, машиностроене, измервателни уреди**

- Подобрена прозрачност и диалог

Малки и средни предприятия

- Създава се конкурентна и прозрачна среда
- Глобални вериги на стойността – основен източник на ползи
- Митническите тарифи и улесняването на правилата създават възможности за тях
- Пример:
 - Текстил – ще се премахнат мита от 17-18%
 - Български компании са платили 3,8 млн. щ. д за периода 2013-2105 г.

Защита на инвестициите

- Защита на инвестиции:
 - Гарантират се правата на държавата да регулира
 - Гарантира право на инвеститора за компенсация при дискриминация
 - Ясни и прозрачни правила:
 - Национално третиране,
 - Третиране „най-облагодетелствана нация“,
 - Справедливо и равнопоставено третиране (FET),
 - “umbrella” клауза
- Практика на спорове инвеститор-държава
 - Датира от края на 19 век
 - ДЧ на ЕС страни по над 1400 подобни договора

Investment Court System

- Иновативен подход към защитата на инвестиции
- Арбитраж за спорове между инвеститор и държава
- Две инстанции на производство
- Постоянно действащ орган
- Арбитрите се избират от ЕС и Канада, не от инвеститорите
- Правила за етика и конфликт на интереси
- Невъзможност за тълкуване на национално право
- Решенията касаят нарушени права според поетите в СЕТА ангажменти
- No U-turn Approach

Търговия и устойчиво развитие

- Трудови стандарти и опазване на околната среда:
 - Глави 22, 23 и 24 от СЕТА
 - Насърчават взаимното сътрудничество и гарантират спазването на основните конвенции на МОТ и Парижкото споразумение за климата
 - Канада вече е ратифицирала две от Конвенциите на МОТ
 - Задават стандарти за другите търговски споразумения
 - Липсват правила за санкции при неизпълнение

ГМО и безопасност на храните

- ГМО и безопасност на храните:
 - Извън СЕТА остават правилата за безопасност на храни
 - Либерализацията е само по отношение на мита
 - Остават в сила Регламент 1829/2003 и Директива (ЕС) 2015/412
 - Запазва се принципът на предпазливостта (precautionary principle), чл. 191 отДФЕС
 - Гарантира се правото на държавите да регулират в обществен интерес

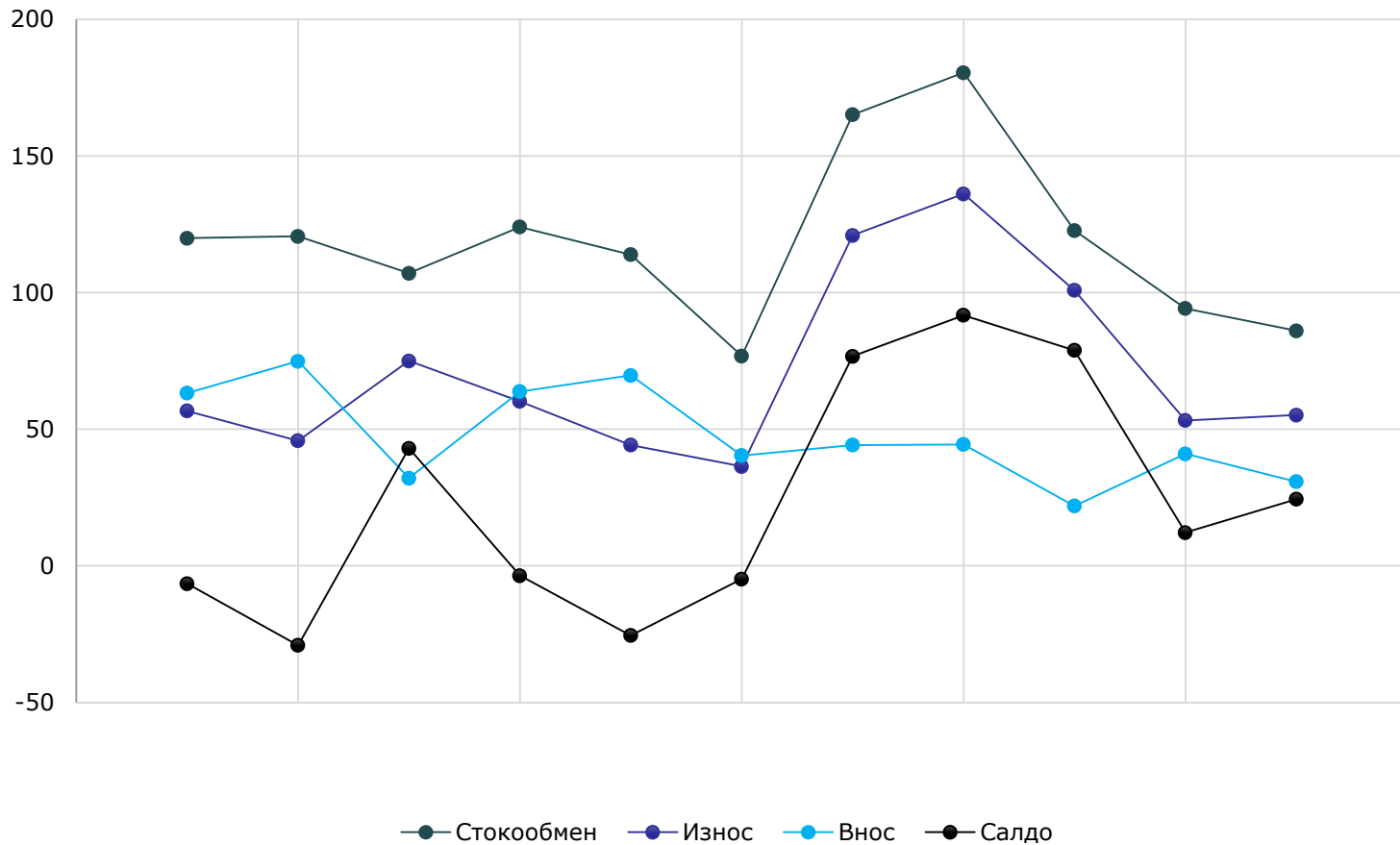
Шистов газ

- Шистов газ:
 - Не е предмет на преговори!
 - Три пъти е изключена възможността за добива му:
 - Общите правила и изключения на споразумението
 - Възможността за налагане и поддържане на мораториуми
 - Специфична резерва в списъка на България

Двустранна търговия със стоки

Стокообмен между България и Канада, 2005 - 2015 г. (хил. щ. д.)

Потенциал за развитие – съществуваща търговия

Промяна на митата при внос на водещите индустриални стоки от България в Канада, за периода 2013 - 2015 г. (хиляди щ.д.)

Код	Продуктово описание	Стойност в хиляди щ. д.	Мито след ВИТС	Мита по вноса в Канада, преди ВИТС
6203	Мъжки костюми от вълна и други естествени материи	7325,67	ТК: 6203.11 - 39000 бройки; 6203.12 — 6203.49 - 281 000 бройки	17-18%
9506	Спортна екипировка	4707,33	0%	0-7%
6403	Обувки с външни ходила от каучук	4060,33	0%	18%
6204	Женски сака от други текстилни материали	2888,00	ТК: 537 000 бройки	17-18%
8507	Електрически акумулатори	2529,33	0%	7%
6202	Палта, пелерини, анораци, якета, блузони и подобни артикули, за жени	1782,67	ТК: 6202.11 - 15000 бройки; 6202.93 - 16000 бройки	16-18%
9401	Седалки от дърво, за столове	1584,00	0%	0-9.5%
6104	Женски палта от вълна	1461,33	0%	18%
6110	Фланели, пуловери, жилетки, елечета и подобни	1364,00	0%	18%

Потенциал за развитие – съществуваща търговия

Промяна на митата при внос на водещите селскостопански стоки от България в Канада, за периода 2013 - 2015 г. (хиляди щ.д.)

Код	Продуктово описание	Стойност в хиляди щ. д.	Мито след ВИТС	Мита по вноса в Канада, преди ВИТС
1905	Хлебарски, тестени сладкарски или бисквитени продукти	4257,00	0%	2-14.5%, за някои тарифни номера и специфична компонента
2401	Сурови или необработени тютюни	1317,00	0%	2.5-8%
0406	Сирена и извара	1180,67	ТК	3.32 цента за килограм или 245.5%, но не по-малко от 3 до 5 кан. долара за кг
0812	Плодове, временно консервирани	787,33	0%	6-10.5% или 9.37 цента на кг
2001	Зеленчуци и плодове консервирани в оцет	702,33	0%	0-8%
0811	Плодове, неварени или варени във вода или на пара	587,67	0%	0-12.5% или 9.37 цента за кг
2005	Други консервирани зеленчуци	312,00	0%	0-14.5%
2204	Вина от прясно грозде	249,00	0%	0% до 4.68 цента за литър
2008	Плодове и други части от растения	245,67	0%	0-12.5%

Износ на сирена

Квоти за висококачествени сирена	
Година след ВИТС	Годишно количество (метрични тона)
1	2,667
2	5,333
3	8,000
4	10,667
5	13,333
6	16,000

Квоти за нискокачествени сирена	
Година след ВИТС	Годишно количество (метрични тона)
1	283
2	567
3	850
4	1,133
5	1,417
6	1,700

Износ на сирена за Канада (2011-2015 г., хиляди щ. д.)						
Тарифен №	Описание	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
04069099	Други сирена	6	526	880	1,131	739
04069050	Овче сирене	419	560	36	185	327
04069029	Кашкавал	8	420	242	427	244
Общо:		433	1 506	1 158	1 743	1 310

Косвени ефекти – глобални вериги на стойността

- Конкурентоспособни сектори:
 - Машиностроене, електроника и електротехника, автомобилостроене, медицинска техника, оптични продукти, лекарства;
 - Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и научно-изследователска дейност;
- Най-много инвестиции в:
 - текстилната промишленост,
 - хранително-вкусовата промишленост,
 - машиностроене,
 - електронни съоръжения,
 - превозни средства.

Косвени ефекти – глобални вериги на стойността

- 82% от ПЧИ в страната са с произход от ЕС
- 64% от българският износ се реализира на Вътрешния пазар
- Очаквания за нарастване на износа на ЕС за Канада с 24,3%
- Нарастването на износа на ЕС следва да доведе до повишено търсене на български продукти, използвани в производството в други държави-членки
- Пример: сирене и автомобилна индустрия